

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz poniedziałków i dni poświątecznych. — Numer popołudniowy codziennie oprócz niedziel i świąt.

PRENUMERATA WYNOŚI:		rocznie	półrocznie	kwartalnie	trimestralnie
w Krakowie	94 koron	12 koron	6 kor.	2 kor.	2 kor.
w Austro-Węgry:					
z jednorazową przesyłką poczt.	22	16	8	4	2
z dwurazową	28	20	10	5	2
w Państwie Niemieckim	36	24	12	6	3
w innych państwach	48	32	16	8	4

Prenumerata i ogłoszenia (inseraty) nadesłać należy do Administracji „Nowej Reformy“ w Krakowie. Nr. rach. poczt. Kasy Oszczęd. 887.464.

Adres Redakcji i Administracji: Kraków, ul. Jagiellońska 1. 10. — Telefon Redakcji i Administracji Nr 41, dla rozmów zamiejscowych 972. — Rękopisy nadesyłane Redakcji nie zwraca. W Łwowie sprzedaż numerów po 6 halercy: w Biurze dzienników A. Oleszewskego ulica Kilińskiego 2 i w Biurze Plebana, ul. Karłowicza 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

zamiejscową: Administracja „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe: miejscową: Administracja „Nowej Reformy“. Główna redakcja w Rynku. — Agencja J. Hopasa i A. Salomonowej, ul. Sławkowska 9. — Handel St. Karlińskiego, Sukieniczy, Handel Fialka i Turka, ul. Szwarka, Biuro dzienników M. Hupczyca, ul. Wileńska.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biuro dzienników: A. Buchstab, ul. Karłowicza 1. 21. — S. Sokolowski, Pałac Hausmana 9. — W. Przemysły Krug. — W Jarosławiu A. Amster. — W Tarnowie M. Rockach. — W Wiedniu: Hermann Goldschmidt (sprzedawca pojedynczych numerów), I. Wellstein 6. — M. Duka Nach, Tassestein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtu, Berlinie, Lipsku, Bielefeldzie, Wrocławiu).

R. Moser (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wrocławiu).

W Paryżu Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur, Rue Rougemont 14.

Głoszenia (inseraty) przyjmują Administracja „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobne pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 15 h. — Nadeślanie po 60 h. od wiersza za każdy raz.

Głosy publiczne po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, wytwór. skomplikowane — pierwszy raz 40 hal.

Załączniki do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularse, ogłoszenia itp.) przyjmują się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratów.

Zaprzepaszczenie kanałów.

(Telegr. „Nowej Reformy“.)

Wiedeń. „N. Fr. Presse“ donosi ze Lwowa: Stanowczo oświadczenie ministra skarbu Bilińskiego w sprawie kanałów, złożone onegdaj wobec przywódców klubów polskich, wywarło bardzo silne wrażenie. Po raz pierwszy bowiem oświadczenie ze strony rządu tak kategorycznie, że kanały nie będą budowane. Posłowie polscy przyszli do przekonania, że byłoby daremnie bronić dalej straconej pozycji. Tymczasem stronnictwa nie chcą na razie rozpoczynać odwetu i żadna partia nie chce tu być pierwszą. Słychać jednak, że nawet w kołach opozycyjnych zyskuje się godzić z myślą rekompensacji i mówią tylko o podwyższeniu rekompensacji dla Galicji.

Posiedzenie sejmowe Koła polskiego zwołane na dziś, zostało odroczone i prawdopodobnie w tym tygodniu się nie odbędzie.

Lwów. Po wtorkowych konferencjach ministra skarbu Bilińskiego z przewodniczącymi klubów sejmowych polskich i ruskich w sprawie kanałów, przyszła kolej na obrady w klubach nad tą sprawą. Klub ludowców odbędzie dziś po południu konferencję w kwestyi kanałów i zaprosi na to posiedzenie ministra Bilińskiego. W piątek zaś odbędzie się w tej sprawie posiedzenie klubu lewicy przy udziale ministrów Bilińskiego i Dulebja.

Co się dotyczy projektowanego odszkodowania za kanały w sumie 120 milionów, w kołach poselskich podnoszą się głosy, że suma ta jest niestosunkowo niska.

Z Sejmu.

(Telefonem.)

Lwów, 20 października.

Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu po zgłoszeniu przez pos. Lewickiego wniosku o odroczenie posiedzeń Sejmu (Zob. wczorajsze popołudniowe wydanie. Przyp. Red.), oraz po półgodzinnej przerwie, pos. Leo oświadczył, że klub jego jest zdania, iż wobec ważności sprawy reformy wyborczej, oraz budowy dróg wodnych, która ma być w tych dniach w klubach omawiana, posiedzenia sejmowe planarne powinny być tak zwolnione, aby klubom i komisyjnym dać czas do obrad spokojnych nad temi sprawami. Odroczenie posiedzenia nie ułatwia sprawy, bo niema już możliwości zwołania klubów lub komisji. Dlatego mówca głosować będzie przeciw odroczeniu, jednakże przy końcu posiedzenia postawi wniosek, aby dla umożliwienia prac komisyjnych następne posiedzenie odbyło się w sobotę.

Za wnioskiem pos. Lea oświadczyli się pos. Stapiński, Laskowski i Adolf Brunicki. Pos. Lewicki zmienił drogą część swego wniosku i sformułował ją tak, iż następne posiedzenie ma odbyć się zaraz po przedłożeniu sprawozdania komisji reformy wyborczej.

Marszałek oświadczył, że pierwszą część wniosku pos. Lewickiego o zamknięcie posiedzenia może poddać pod głosowanie, drugie nie. Izba nie może zmieniać niepowziętego jeszcze przez marszałka postanowienia (Potakiwania). Według regulaminu Izba może zmienić termin, oznaczony przez marszałka, ale nie może poddać pod głosowanie wniosku, który prawo zwolnienia posiedzeń Sejmu przenosi nie tylko już z marszałka, ale i z Sejmu na komisję reformy wyborczej (Potakiwania). Wówczas od komisji tej zależałyby obrady sejmowe. — Wniosek pos. Lea podda mówca pod głosowanie.

Awantury Rusinów.

W głosowaniu odrzucono wniosek pos. Lewickiego, aby posiedzenie zamknąć. (Głosy z ław ruskich: Hańba! skandal! gdzie jest reforma wyborcza? Nie będzie posiedzenia, póki nie będzie reformy! Musi być reforma, teraz Sejm tylko ją może załatwić, Sejm nie ma prawa radzić! Nie dopuścimy do posiedzenia itp.) Bezustanny hałas i okrzyki; na ławach ruskich odznaczają się trąbki, piszczałki i trzask pulpitu. Posłowie Staruch, Dumka, Sodomora, Makuch i Skwarko świszczą i grają. Posłowie moskalofilscy nie biorą w obstrukcji udziału.

Mimo wrzawy marszałek prowadził dalej obrady. W sali długi czas nie było prawie nic słychać. Wrzawa rozlegała się po całym gmachu.

Z porządku dziennego Izba załatwiła szereg drobniejszych spraw.

Marszałek: Porządek dzienny wyczerpany. (Oklaski na ławach polskich). Głos ma pos. Leo.

Pos. Leo: Stawiam wniosek, aby następne posiedzenie odbyło się w sobotę.

Marszałek: Wniosek przyjęty. (Oklaski).

Następne posiedzenie w sobotę o godz. 11 rano. Porządek dzienny będzie doręczony panom w drodze pisemnej. Posiedzenie zamykam. (Oklaski).

Wrzawa i hałas trwały na ławach ruskich aż do końca posiedzenia. Sporadycznie na galerii odzywały się oklaski. Po zamknięciu posiedzenia rozległy się w całej Izbie grzmiące oklaski. Gdy marszałek zszedł z trybuny, posłowie polscy składali mu gratulacje.

Lwów. Po demonstracji ruskiej w Sejmie stwierdzono, że pulpit pos. Kiweluksa, członka Wydziału kraj, jest uszkodzony.

Posel Kiweluk podczas demonstracji zachował się najgłośniejszy i z taką zawziętością bił w pulpit, że aż doczerwiał.

Kluby wobec reformy wyborczej.

Lwów. Wczoraj po południu obradował klub lewicy, ludowców i prawicy w sprawie reformy wyborczej i wczorajszych zajęć w Sejmie. Klub lewicy przyjął wnioski w sprawie reformy wyborczej, które będą wniesione na posiedzeniu komisji reformy wyborczej dziś w południe. W obradach uczestniczył minister Dulebja.

Po posiedzeniu klubu lewicy posłowie Bandrowski, Leo i Rutowski udali się na posiedzenie obradującego właśnie klubu ludowców i konferowali z posłami ludowymi. Konferencje te były poufne.

Rada narodowa.

Lwów. Rada narodowa odbędzie dziś o godz. 4 po południu pierwsze posiedzenie w gmachu Sejmu celem ukonstytuowania się, t. j. wyboru prezesa, 3 wiceprezesa, skarbnika, sekretarza i komisji wykonawczej.

Lwów. Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu komisarz rządowy r. dw. Grodzicki odpowiadał na interpelację pos. Wasunga w sprawie dodatku na mieszkania dla nauczycieli tymczasowych, których mężowie lub ojcowie mają wolne mieszkania w tej samej szkole. Dodatek 10 proc. na mieszkanie w klasie IV wprowadziła nowela z r. 1907 z zastrzeżeniem, „o ile nie mają nauczyciele wolnego mieszkania w budynku szkolnym“. Zastrzeżenia tego przedtem nie było. Rada szkolna krajowa odmawiała dodatku nauczycielom tymczasowym, gdy ich mężowie lub ojcowie jako nauczyciele kierujący w tej samej szkole mieli wolne mieszkania. W pewnym wypadku Wydział krajowy wydał zażalenie do trybunału administracyjnego. Orzeczenie trybunału, rozstrzygające rzecz na korzyść nauczycieli, nadeszło w pierwszych dniach bieżącego miesiąca. Wobec tego Rada wydała zarządzenie, aby wysygnąć sporne dotychczas dodatki od czasu nominacji (Brawa).

Sprawy wewnętrzne monarchii.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Pogłoski o rekonstrukcji gabinetu.

Wiedeń. „Deutsch Bohmische Correspond.“ donosi na podstawie informacji, zasięgniętych — jak twierdzi — w kołach miarodajnych, że pogłoski, jakie powtarzają się od kilku dni o mającej nastąpić rekonstrukcji gabinetu są co najmniej przedwczesne. Rekonstrukcja gabinetu nie miałaby w obecnej chwili uzasadnienia, choćby dlatego, że rozwój stosunków wewnętrzno-politycznych w ostatnich czasach nie postąpił tak dalece naprzód, aby mogły nastąpić tego rodzaju konsekwencje. Przed przekształceniem gabinetu musi nastąpić przedwzrostek zmiany chwilowej sytuacji, która musiałaby się rozpoznać ugodą w Czechach, poczem musiałoby nastąpić rozszerzenie większości pracy. Dopiero potem kwestya rekonstrukcji gabinetu może wejść na porządek dzienny. Co się dotyczy ewentualnej rekonstrukcji gabinetu, to należy podnieść, że rząd także w tej sprawie pozostawia stronnictwom naprzód stworzenie warunków, celem utworzenia takiego gabinetu. Za pierwszy warunek uważa rząd zawarcie pokoju w Czechach.

Czesi i Niemcy.

Praga. Na wczorajszym posiedzeniu subkomitetu I komisji narodowo-politycznej po dłuższej dyskusji przekazano specjalnemu subkomitetowi wniosek Trengla i wnioski o zmianę Eppingera i Forza z poleceniem zdania sprawy do 24 godzin. Subkomitet II komisji narodowo-politycznej obradował nad tem, czy komisja jest kompetentna do rozstrzygnięcia o ochronie mniejszości narodowych i szkół mniejszości. Uchwalono wniosek Celakowskiego o wybór osobnego subkomitetu, któryby przedyskutował sprawę ochrony mniejszości i szkół mniejszości.

Praga. Na wczorajszej konferencji posłów czesko-radykalnych uchwalono po referatach członków komisji ugodowej, pos. Sokola i Hiliaka, opuścić ewentualnie komisję na wypadek, gdyby posłowie innych stronnictw czeskich zgodzili się na żądanie Niemców o podział Wydziału krajowego na sekcje narodowościowe.

Projekty podatkowe na Morawach.

Berno. Wczoraj w południe przyszło do ponownych demonstracji przeciw projektom podatkowym Wydziału kraj. Socjaliści autonomiczni zebraли się na głównym placu, gdzie wygłoszono kilka mów.

Berno. W Sejmie pos. d'Elvert zgłosił wniosek nagły, żądający cofnięcia przedłożenia podatkowych Wydziału kraj. Gdy po mowie d'Elverta i Prokaza marszałek przystąpił do zamknięcia posiedzenia, socjaliści i Niemcy podnieśli głośny protest. Pos. Elderoch rzucił się ku trybunie prezydalnej wołając: Niegodna komedia! to nie jest żaden Sejm, to jest prowokacja. (Wielka wrzawa). Marszałek opuścił salę. Z galerii rzucano na salę zielone kartki z napisem: „Przec z podrożeniem piwa i pomieszkaniem. Opodatkujcie tłustych kapitalistów. Głodnych i biednych pozostawcie w spokoju“.

Berno. Komisja skarbową Sejmu morawskiego rozpoczęła obrady nad przedłożeniem o podatku od piwa.

Mięso argentyńskie.

Praga. Towarzystwo „Austro-Americana“ zawiadomiło wydział miejski, że może dostarczyć

w grudniu dla Pragi 350 setnarów metrycznych mięsa argentyńskiego po cenie 79 hal. za 1 kg. loco Tryest. Wydział miejski uchwalił w zasadzie przyjąć tę ofertę i porozumieć się z rzeźnikami, czyby nie objęli sprzedaży tego mięsa, którego kilogram kosztowałby w Pradze po doliczeniu około 40 hal. kosztów, 1 koronę 19 halercy.

Tryest. Wczoraj przybył parowiec „Laura“ z 25 tonami mięsa argentyńskiego. Z mięsa tego 1000 kg. otrzymała gmina m. Tryest. Tryest rozdzieli 300 kg. między szpitale i instytucje, a resztę odda kilku wyznaczonym rzeźnikom do odprzedaży. Cena w handlu detalicznym wyniesie 1 K 28 hal. do 1 K 60 hal.

Tryest. Mięso argentyńskie, przybyłe na okęcie „Laura“, załadowano do wagonów, zapakowanych w chłodnie. 22.000 kilogramów tego mięsa przybędzie dziś wieczorem do Wiednia.

Delegacja.

Wiedeń. Komisja dla spraw zagranicznych delegacji węgierskiej uchwalała wczoraj po krótkiej dyskusji cały budżet ministerstwa spraw zagranicznych.

Budapeszt. „Bud. Hirap“ twierdzi, że ekspozycja ministra wojny zawierała duży ustęp o nowej ustawie wojskowej i zapowiedź różnych reform wojskowych w związku z zaprowadzeniem dwuletniej służby wojskowej i podwyższeniem kontyngentu rekruta. W ostatniej chwili jednak minister na życzenie rządu węgierskiego skreślił ten ustęp, ponieważ rząd węgierski oświadczył, że ze względu na nieukończoność jeszcze rokowania w różnych kwestiach bieżących, jakie prowadzi z rządem austriackim, nie może się angażować w sprawie zadań wojskowych.

Rozłam wśród socjalistów.

Wiedeń. Na wczorajszym posiedzeniu kongresu zawodowych organizacji socjalno-demokratycznych przeprowadzono obszerną dyskusję nad dążeniami separatystów czeskich. Szereg mówców żądał porozumienia z separatystami czeskimi, inni zaś domagali się ponownego zjednoczenia socjalistów czeskich tylko na podstawie rezolucji, uchwalonych w Kopenhadze. — Kilku delegatów zgłosiło następujący wniosek: Kongres uchwala, aby zamierzone rokowania ugodowe z czeskimi separatystami rozpoczęły się najpóźniej do 15-go listopada b. r. Gdyby aż do tego terminu rokowania zostały przez separatystów udarowane, albo do końca bieżącego roku nie doszło do pomyślnych wyników, należy walkę o jedność organizacji zawodowych prowadzić z całą energią. Dyskusja nad tym wnioskiem odroczonego do dziś.

Ruch chłopski w Bośni.

Sarajewo. Kmiecie odmawiają znowu płacenia t. zw. „trzciny“ ze zbiorów i żądają przeprowadzenia przymusowego uwłaszczenia przez kraj. Deputacja mużulańskich wielkich właścicieli dóbr udała się wczoraj do szefa rządu krajowego z prośbą o zarządzenia celem złamania oporu chłopów. Szef rządu przyrzekł to uczynić.

Anglia i Persya.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Londyn. Wedle doniesień z Teheranu, rząd angielski zawiadomił rząd perski, że gdyby Persya nie wypełniła warunków, postawionych w nocie co do dróg handlowych, Anglia sama obejmie odpowiedzialność za utrzymanie porządku na drodze Baszr-Sziras-Ispahan, znajdującą się w strefie rosyjskiej.

Londyn. Wiadomość, że rząd angielski chce poczynić zarządzenia dla utrzymania porządku także wzdłuż drogi Baszr-Sziras-Ispahan, leżącej w strefie wpływów rosyjskich, wywołała wielkie wrażenie i żywą dyskusję w prasie. Twierdzą tu, że oprócz umowy między Anglią a Rosją w sprawie Persji z r. 1907, według której stworzono sferę wpływów rosyjskich — północną, sferę wpływów angielskich — południową i pas środkowy — neutralny, istnieje jeszcze nowsza umowa tajna, która znosi strefę neutralną i włącza ją do wpływów angielskich. Przez to Anglia zbliża się do strefy rosyjskiej i może drogą wodną wysłać swe wojsko na drogę Baszr-Sziras-Ispahan, podczas gdy dla Rosji transport wojsk jest bardzo utrudniony, gdyż musiałby się odbywać drogą lądową przez Persję. Ze względu na to, że Rosja z powodu osłabienia wojskowego nie może odgrywać w Persji zbyt czynnej roli, widoczne jest, że Anglia chce na rachunek Rosji przeprowadzić w Persji różne operacje wojskowe.

Londyn. „Daily News“ i „Daily Graphic“ zwalczają politykę angielską w Persji.

Akcyja wojskowa Turcyi.

Konstantynopol. Turcyja gromadzi wojska na granicy perskiej. Liczne oddziały konnicy przekroczyły już nawet granicę. — Rząd turecki odpowiedział na dotychczasowe zapytanie ambasadora rosyjskiego, że są to tylko zarządzenia potrzebne dla ochrony tureckich poddańców.

Telegramy

z dnia 20 października.

Sankcyja ustawy.

Wiedeń. „Wiener Zeitung“ ogłasza: Cesarz

sankcyjonował uchwalone przez Sejm galicyjski uzupełnienie § 47 gal. ust. o prawie wodnym z r. 1875.

Hasło wyborcze kancierza.

Berlin. „Nat. Ztg.“ donosi: kancierz Bethmann-Hollweg przyznaje wprawdzie, że socjaliści wyjdą z przyszłych wyborów znacznie wzmocnieni, mimo to chce jako hasło wyborcze ogłosić powiększenie siły zbrojnej na lądzie i na morzu i ogłosi to jako kwestyę egzystencji narodowej Niemiec.

Samobójstwo Luccheniego.

Genewa. Morderca Luccheniego znaleziono wczoraj wieczorem powieszonym.

Rewizje w Paryżu.

Paryż. Wczoraj przed południem dokonano wielu rewizji domowych w związku z ostatnimi aktami sabotażu.

Z Portugalii.

Lizbona. Na uniwersytecie podjęto ponownie wykłady. Nuneyusz papieski powrócił z Cintry do Lizbony.

Wydałenie Braganzów.

Lizbona. Ogłoszony wczoraj dekret rządowy wygania rodzinę Braganzów do czwartego pokolenia.

Plymouth. Jacht „Victoria and Albert“ przybył tu z królem Manuelem i królową Amelią na pokładzie.

Piza. Przybyła tu Marya Pia portugalska.

Cholera.

Rzym. W ostatnich 24 godzinach wydarzyło się w Neapolu 7 wypadków zabił i 4 śmierci na cholera, w prowincji neapolitańskiej 26 zabił i 11 śmierci, a w Apulii 3 zabił i 2 śmierci.

Choroba ks. Aleksandra serbskiego.

Belgrad. Biuletyn wydany o g. 5 wieczorem o stanie zdrowia następcy tronu stwierdza, że ogólny stan jest lepszy, temperatura 39.4. Pacjentowi podano dwa razy sztuczną drogą pokarm.

Belgrad. Stan następcy tronu ks. Aleksandra uważają za beznadziejny. Chory nie przyjmuje wcale pokarmów.

Gabinet Venizelos.

Ateń. Gabinet Venizelos został wczoraj zaprzyszczony.

Pożyczka turecka.

Paryż. „Matin“ donosi, że między warunkami, postawionymi Turcji co do pożyczki, jest zastrzeżenie, że Turcy wolno sprowadzać armaty i inne uzbrojenia tylko z Francji.

Paryż. W pewnym dzienniku, prawdopodobnie inspirowanym przez urząd spraw zagranicznych, doniesiono, że rokowania między rządem francuskim a ambasadorem tureckim w sprawie pożyczki zostały już zakończone. Dotychczas ugodą wymaga jeszcze zatwierdzenia przez Portę. W ugodzie znajduje się postanowienie, że dla rekojmii odpowiedniego użycia pożyczki, dwóch przez rząd delegowanych urzędników francuskich mających być w Turcji w urzędach administracji skarbowej. Uгода zawiera także wiele zastrzeżeń dla Francji, między innymi to, że zamawianie materiałów dla wojska tureckiego czynione na być we Francji w większej ilości, niż w innych krajach. Pożyczka wyniesie 150 milionów fr.

Napad Nomadów.

Ispahan. Pet. ag. tel. donosi: Cztery wielkie miejscowości, oddalone o 100 wiorst od Ispahanu, zostały przez bandę uzbrojonych Nomadów spłądowane. Mieszkańcy w panice uciekają do Ispahanu.

Podróż balonem Wellmanna.

(Tel. „N. Reformy“.)

Londyn. „Daily Telegraph“ otrzymał wczoraj o północy telegram od Wellmanna, nadany na okręcie „Pren“ z opisem szczegółów niepowodzenia lotu. Telegram ten donosi:

W niedziele przed południem przelecieliśmy przez Nantucket. Wiatr był bardzo silny, balon leciał z chyżością 25 mil na godzinę. Ekwilibrator, który leżał na falach, ciągnął silnie i tak wstrząsł balonem, że często zachodziło niebezpieczeństwo, iż balon się rozbije. Noc była straszna, jednak cała załoga zachowywała się spokojnie. Byliśmy bardzo wyczerpani i jeden po drugim zasypiał, przygotowany na to, że się obudzi w oceanie. Ekwilibrator groził także rozbić balon i ratunkowej. Wszyscy byliśmy zdania, że powinniśmy pozostać w balonie i wyrzucić gazolinę, aby użyć ciężaru balonu.

O godz. 3 nad ranem wydano rozkaz puszczenia w ruch motoru, aby osiągnąć Europę albo wyspy azorskie. Wiatr był początkowo korzystny, wkrótce jednak zmienił się w kierunku północno-wschodnim. Niemogliśmy było ze zmniejszenia ilości gazoliny osiągnąć Azory, postanowiono więc dolecieć do wyspy Bermuda. Pędziliśmy z chyżością 15 mil w kierunku północno-zachodni; ochraniając gazolinę i motor, byliśmy zdecydowani wytrzymać jak najdłużej w balonie.

W poniedziałek wieczorem znowu wyrzuciliśmy gazolinę i część uszkodzonych maszyn, aby utrzymać się w powietrzu. Podczas zimnej nocy przekonał się, że niemożliwe jest utrzymać się jeszcze jedną noc

w powietrzu. Było wielkie niebezpieczeństwo, że ekwilibrator zniszczyłby łożo ratunkowe.

We wtorek rano spostrzegliśmy parowiec „Trent“ w oddaleniu jakichś 2 godzin. Jedyną drogą ratunku było spuszczenie łoża ratunkowego. Manewr ten wykonano bardzo zreźnie. Balon, który stał się cięższym po spuszczeniu łoża, wzniósł się i wkrótce znikł. Z niewielkim boleowaniem przypatrywaliśmy się utracie balonu, ponieważ był nie do zjęcia. Prawdopodobnie wybudowany zostanie większy i silniejszy balon. Ekwilibrator był tylko przeszkodą i stał się przyczyną niepowodzenia.

Ogółem przebyliśmy 1000 mil nad morzem w powietrzu.

Zbrodnia na Jasnej Górze.

W śledztwie w sprawie Damazego Macocha zaszedł wczoraj fakt nader znamienny: Ks. Izidor Starczewski, przyjaciel Damazego który dotąd, mimo zwracających się przeciw niemu silnych podejrzeń o współnictwo w zbrodniach, był tylko internowany w klasztorze, został wczoraj aresztowany. Zdaje się, że śledztwo prowadzone przez naczelnika warszawskiego wydziału śledczego Kowalika w Świeżym, rewizja i aresztowanie Łukasza Starczewskiego, ojca ks. Izydora, wznowiły tak dalece zwracając się przeciw niemu poszlaki, że aresztowanie stało się niemiunikione. Dochodzą nas o tem następujące informacje:

Aresztowanie ks. Izydora.

Częstochowa, 19 października. Wczoraj wieczorem przedstawiciele władz śledczych udali się do celi internowanego w klasztorze ks. Izydora Starczewskiego i rozpoczęli go szczegółowo przesłuchiwać.

Przesłuchiwanie trwało do godziny 1 w nocy i wypadło na niekorzyść księdza. Wiele momentów przemawiało za tem, że Izidor brał udział w morderstwie, dokonanym przez Damazego na Wacławie Macochu. Wobec tych wyników przesłuchania, ks. Izidor Starczewski został aresztowany. Będzie on przewieziony do więzienia gubernialnego w Piotrkowie.

Fakt aresztowania ks. Izydora znowu wskazuje na łączność morderstwa z kradzieżami na Jasnej Górze. Przypuszczają, że Wacław Macoch posiadał musiał klucz do tajemnic zbrodniczych operacji Damazego i Izydora i dlatego został przez nich usunięty.

Częstochowa, 19 października.

Łukasz Starczewski, ojciec ks. Izydora, który po rewizji w Świeradzu został przewieziony do Warszawy, od wtorku znajduje się już w Piotrkowie, w tamtejszym więzieniu gubernialnym. Łukasz Starczewski przed p. Kowalikiem poczynił, jak słychać, bardzo niekorzystne zeznania na rzecz syna, ks. Izydora. Z zeznań tych okazało się, że Izidor na dwa dni przed wykryciem „trupa w sofie“ bawił w Świeradzu, gdzie również przebywał Załoga. Izidor miał tam wyrobić kartę wojskową (co przy jego stosunkach było rzeczą łatwą) dla Załogi. (Widocznie chodziło o kartę uwalniającą Załogę z wojska. Przyp. red.).

Częstochowa, 19 października. W Kole dokonano rewizji u Dyonizego Starczewskiego, brata Izydora. Po liicy zajęła fundusze p. Starczewskiej, którą Izidor wyposażył.

Jak aresztowano Załogę?

Warszawski „Kurier Poranny“ donosi o aresztowaniu Stan. Załoga w Hamburgu następujące szczegóły:

Załoga aresztowano przy pomocy znanego podstępnie, jakiego zwykła używać policja hamburska przy aresztowaniu uciekających za ocean zbrodniarzy. Podstęp ten polega na tem, że w tłum wyjeżdżających emigrantów wciska się kilku przebranych po cywilnemu agentów policyjnych, udających również wychodźców. — W chwili odjazdu, gdy każdy z wyjeżdżających jest niezwykle podniecony nerwowo, jeden z udających wychodźców agentów wywołuje głośno nazwisko poszukiwanego zbrodniarza. Na sto wypadków 90 razy zbieg zdraździ się i na wezwanie odpowie. Tak było z Załogiem. W ubiegłą sobotę właśnie tego podstępnie użyto. Podstęp się udał w zupełności i Załoga aresztowano.

Celem stwierdzenia tożsamości uwięzionego w Hamburgu Stanisława Załogi, wyjechali z Częstochowy i Warszawy przedstawiciele policji.

Kosztowność Macochowej

przywiezione w pudełku z Proszowic i oddane sądziemu śledczemu w Częstochowie, przedstawiają wartość kilkunastu tysięcy rubli. W tem pudełku znajdowało: kilkanaście listów zamordowanego Wacława Macocha, kilka depesz, 220 koron, 500 rubli w papierach, 2 zegarki złote damskie (jeden emaliowany z brylantami), 5 rubli w złocie, 30

przy ulicy Chmielnej 1. 29 przyszła Macochowa z jakimś panem, po cywilnemu ubranym. Macochowa zamówiła dwa różnobarwne warkocze za 30 rubli, nastrożając sobie piosenkę wykonanie, nie później, jak na 19 z. m. Na życzenie właściciela zakładu podała nazwisko w sposób niewyraźny „Madińska” i zostawiła 10 rubli zadatku. Rzekoma Madińska nie mogła ukryć zmieszania, gdy do sklepu weszła p. W. R., ex-telefonistka w Łodzi, a obecnie właścicielka biura nauczycielskiego w Warszawie. Widząc, że nie da się uniknąć przywitania, Macochowa rozpoczęła ożywioną rozmowę, a towarzyszący jej pan wyszedł ze sklepu i oczekiwał na ulicy. — W dniu oznaczonym zgłosiła się Macochowa po odbiór wark czy też służącą „Madyńską”, której w rozmowie dawała poznać, że te warkocze, to prezent dla dwóch pańien.

Kronika.

Kraków, czwartek 20 października.

Kalendarzyk kościelny: Przen. s. Wojciecha i Ireny.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 6 min. 12, zachód o godz. 4 m. 39, długość dnia godzin 10 min. 27.

Prognoza stacji meteorologicznej w Wiedniu: Przeważnie pochmurnie, mierne wiatry, powietrze dalej mało zmienione.

Teatr miejski imienia Słowackiego: „Głupi Jakób”.

Teatr ludowy (przy ul. Rajskiej): „Arse-mus Lupin”.

Wystawa w Tow. sztuk pięknych od godz. 11 do 4 po poł.

Uniwersytet ludowy: Dr Daniel „O energii psychicznej i zdolności do pracy”.

Publiczne zgromadzenie obywateli w sprawie sejmowej reformy wyborczej o g. 6 wieczorem w sali krak. Rady miejskiej.

Koncert Wandy Landowskiej w starym teatrze o g. 7½ wieczór.

Zawody w ćwiczeniach karabinem w Sokole krak. o g. 8 wieczór.

Teatr miejski we Lwowie: „Hrabia Luksemburg”.

Zgromadzenie w sprawie reformy wyborczej. Wczoraj po mieście rozlepił następujące afisze: Polskie Towarzystwo demokratyczne urządza we czwartek dnia 20 b. m. o godz. 6 wieczorem w sali Rady miejskiej publiczne zgromadzenie w sprawie reformy sejmowej ordynacji wyborczej. Ze względu na doniosłość sprawy i toczące się obecnie obrady sejmowe, upraszamy członków Tow. dem., jak i obywateli miasta Krakowa wogóle, o jak najliczniejszy udział. Za zarząd polskiego Tow. demokratycznego w Krakowie:

Przewodniczący: Dr Ignacy Petelenz; sekretarz: Dr Julian Gertler.

Ze Lwowa telefonują nam: W sprawie reformy wyborczej zwołuje tutaj polskie Towarzystwo demokratyczne w piątek dnia 21 b. m. w sali Kasy nowej zebranie obywatelskie przy udziale posłów sejmowych i parlamentarzystów. Obrady zgai dr Rutowski.

Tow. przyjaciół sztuk pięknych w Krakowie urządza w czasie od 1 grudnia do 15 stycznia ogólną wystawę dzieł sztuki, połączoną z zakupem dzieł do zbiorów Muzeum narodowego z funduszu państwowego za kwotę 5000 K., a nadto z funduszu Tow. dzieł do rozlosowania między członków. Tylko utwory wybitnej wartości artystycznej, nie tylko nowe, lecz również takie, które już były pomieszczone na wystawie, mogą być nadesłane. Każdemu artyście przysługują prawo nadesłania dwóch swoich prac.

Z sali koncertowej. Dyrekcja koncertów krakowskich komunikuje: Na sezon nadchodzący pozostają w mocy przepisy o zdejmowaniu kapeluszy przez panie, posiadające bilety na salę, jak również o zamykaniu drzwi do sali podczas wykonywania całych poszczególnych punktów programu. Wprowadzona będzie nadto innowacja, odpowiadająca częstemu wyrażanemu życzeniu, a przyjęta już dość powszechnie zagranicą; mianowicie z chwilą rozpoczęcia produkcji gąsnać będzie pewna część lamp elektrycznych, tak że w sali zapalają się łagodne światła, skupione na estradzie.

Egzamina kwalifikacyjne. Przed komisją egzaminacyjną dla nauczycieli szkół ludowych pospolitych w Krakowie, otrzymali patent kwalifikacyjny w terminie jesiennym: Nauczycielki: Balicka Anna, Bararska Anna, Borkowska Marya, Brzostowska Eugenia, Brzostowska Melania, Cynkówna Marya, Dąbrowska Sabina, Demczykówna Marya, Dobrowolska Anna (z odzn.), Dobrzańska Marya, Dobełowska Anna, Dudzińska Laura, Dunikowska Marya, Dylągowska Marya, Gali ków Stefania, Głuszczyńska Adela (z odzn.), Gólczyńska Helena, Gucówna Janina (z odzn.), Hamulińska Irena (z odzn.), Iwanicka Władysława, Iwanicka Helena (z odzn.), Jakliczówna Marya, Kostańska Marya, Liszczyńska Eleonora, Łachwianka Helena, Łapicka Marya (z odzn.), Łodzińska Kornelia (z odzn.), Malicka Wanda (z odzn.), Moderówna Marya, Nawrocka Marya (z odzn.), Niemczyńska Helena (z odzn.), Orzechowska Helena, Otrębska Emilia, Palmowska Józefa, Pankówna Paulina, Piotrowska Wanda, Piotrowska z Gałuszko Zofia, Rottemund Janina, Różycka Jadwiga, Schenrich Zofia, Schikówna Ida (z odzn.), Smoloniówna Julia, Stankiewiczówna Helena, Stepkiewiczówna Marya, Strasińska Florentyna, Szwedzińska Władysława (z odzn.), Szymańska Weronika, Szymoniakówna Kazimiera (z odzn.), Szyżkówna Zofia, Śniadkowska Stefania, Tomaszewska Zofia, Wusatowska Zofia, Zamowska Jadwiga, Zathayówna Marta (z odzn.), Zawadzka Wierona i Zembaczewska Stefania.

Nauczyciele: Blicharz Julian, Bojarski Bolesław, Borkowski Jan, Bydliński Jan, Cepurski Ludwik, Chmura Wincenty, Chrusciel Antoni, Czech Jan, Gazdorek Paweł (z odzn.), Iskra Franciszek, Jamrozicz Julian, Janus Piotr, Jorecki Mieczysław (z odzn.), Kłodziński Karol, Kosol Jan (z odzn.), Konopnicki Edmund, Kowalski Jan, Kozłowski Roman, Krogulski Gustaw, Mika Antoni, Mordawski Jan, Palczewski Stefan (z odzn.), Pogoda Stanisław, Rodziński Tadeusz, Sadzik Ignacy, Stach Kazimierz, Stanisławski Grzegorz, Starniak Michał, Stebnicki Alfred, Szwarownicki Władysław, Szafa Ignacy, Szymański Józef, Tomaszewicz Franciszek, Wierzbicki Józef, Witke Leon, Wojtowicz Władysław (z odzn.), Wroniewicz Władysław i Ziemiński Jan (z odznaczeniem).

Z Akad. Kola art. miłośników dramatu klasycznego komunikują nam: Na zwyczajnym walnym zgromadzeniu, odbytem w sobotę dnia 15 b. m., dokonano wyboru nowego prezydium i wydziału na rok 1910/11. W skład prezydium wchodzi wybrani przez aklamację: Dr Piotr Dobrzański jako prezes i Zygmunt A. Wioch, jako wiceprezes. — Do wydziału wybrani: Jan Keller (sekretarz), Józef Krzyżanowski (skarbnik), Stanisław Skalski (bibliotekarz), Aleksander Rozulicki (gospodarz), Roman Reklewski (przew. kom. artyst.), Roman Borelowski, Andrzej Zawadzki i Bolesław Rozmarynowicz (członk. kom. artyst.), Kazimierz Grek i Stanisław Wyżkowski (członk. wydziału). Przewodniczącym komisji skontrolującej wybrano Stanisława Wojciechowskiego, a członkami tejże komisji Czesława Mosakowskiego i Lippera.

Krakowskie akad. Kolo — „Ligi ku ochronie sztuki”, zorganizowane w lipcu, rozpoczęło już swoją działalność. W skład zarządu Kola weszli: pp. Wiesław Dobrzański jako przewodniczący, Roman Medwick jako zastępca, Józef Paweł Kmita, Stanisław Szarski i Fryderyk Wessely, a jako ich ewentualni zastępcy pp. Stanisław Grabiński, Jerzy Leopold Jaworski i Feliks Kobylański. — Do sądu honorowego wybrano pp. Ludwika Chomińskiego,

hr. Stanisława Dzieduszyckiego, Bohdana Jarochowskiego, Antoniego Kleniewskiego, Tadeusza Kupczyńskiego, Romana Medwick, Adama Muszyńskiego, Władysława Niewińskiego, Tadeusza Pnińskiego, Zygmunta Roguskiego, Macieja Romera i Stanisława Wyszyńskiego. Kolo akademickie jest częścią składową Tow. „Ligi ku ochronie sztuki” we Lwowie, pozostaje w ścisłym związku i pod stałą kontrolą Zarządu głównego i ma na celu zapobieganie pojedynkom wśród słuchaczy Uniw. Jagiell. przez zorganizowanie bezstronnych sądów honorowych.

Zawody w piłkę nożną. Tow. sportowe „Wisła” urządza w sobotę d. 23 i w niedzielę d. 23 b. m. na boisku polowym dwa mecze futbolowe z pierwszorzędnym klubem praskim A. a. F. K. „Union”. Jako klub pierwszej klasy, posiada A. a. F. K. „Union” wszystkie zalety pierwszorzędnego klubu, a w bieżącym sezonie po szeregu zwycięstw, jednej tylko „Slavii” uległ. — W turnieju futbolowym o nagrodę srebrnego wienca, rozegranym niedawno w Pradze, uczestniczyło 25 doborowych drużyn czeskich a z pofór dnia stanął A. a. F. K. „Union” tuż obok „Slavii”, postawiając za sobą tak znane kluby, jak „Kladno”, „Viktoria”, „Smichov” i mistrzów Czech na r. 1909 S. K. „Olimpie”. Stąd też zrozumiałe jest, że mecze zapowiadają się niezwykle interesujące i dla szerokiego kół sportowych krakowskich, jakoteż dla przyjaciół sportu futbolowego stanowią będą prawdziwą atrakcją. Bilety wcześniej nabywać będzie można w sklepie „Auto” na placu Szczepańskim, bilety zaś członkowskie wydawane będą tylko w lokalu klubu przy ul. Wolskiej w godzinach dyżurnych od godz. 7—8 wieczorem. Mecze odbędą się bez względu na pogodę a z powodu wcześniej zapadającego zmroku rozpoczną się punktualnie o godz. 3.

Pierwotna lista przysięgłych na r. 1911 została już wywieziona w magistracie i można ją przeglądać, oraz wnosić reklamacje za lub przeciw umieszczeniu na liście, od 18 do 25 października.

Postąpienie policyi krakowskiej w sprawie jubileuszu socjologa Bolesława Limanowskiego. Wywodziła prawie w całej prasie polskiej oburzenie i potępienie. Głębienie 75-letniego starca i groźenie mu wydaleniem z kraju, w którym pożył został na urzędowanie przez s. p. namiestnika Andrzeja Potockiego, dozwolony, za to, że ma być przedmiotem jubileuszowej uroczystości, jest prostym nagrywaniem się z konstytucji. Mamy nadzieję, że zapędy te policyi krakowskiej zostaną poskromione. — Według informacji „Naprzodu”, postawione Diamond i Hudec interweniowali w tej sprawie u prezydenta ministrów Bieńkowskiego i ministra spraw wewnętrznych Haerdla. Ministrowie przyrzekli, że zbadają sprawę i do nadzorca ze strony policyi nie dopuszczą.

Prośba o zwrot dokumentów. Dyrekcja seminarium naucz. żeńskiego w Krakowie prosi nas o zamieszczenie następującego pisma: Przy oddawaniu dokumentów uczniom, które nie zostały przysięgnięte do c. k. seminarium naucz. żeń. w dniu 1-go lipca b. r. jedna z kandydatek zabrała, zapewne przez pomyłkę papiery Olgi Makowskiej i nie oddała ich właścicielce. Dyrekcja prosi o zwrot tych dokumentów, aby papiery te j. metrykę urodzenia, świadectwo szkolne i świadectwo zdrowia wymienionej Olgi Makowskiej zechciała oddać Dyrekcji seminarium naucz. żeńskiego w Krakowie.

Napad rabunkowy. Wczoraj około godziny 3 po południu napadło na 16-letniego Romana Seidlera (także na omoniarzów dydaktyczny bilik) napastników, którzy grożąc mu śmiercią, przewrócili go na ziemię, pobili i zrewidowali kieszenie, w których prócz zwyczajnej korespondencji nie znaleźli, zbiegli w niewiadomym kierunku. Seidler wśród napastników rozpoznał trzech: Jakóba Grüngrasa, Samuela Grünę i Dawida Mojżesza Rosenbergera recte Kukurutzę. Wszyscy mają mieszkać w Krakowie. Za sprawcami śledzi policya.

Wzloty aeroplanów we Lwowie. Ze Lwowa telegrafują nam: Wczoraj przy pięknej pogodzie odbył się na Błoniach Janowskich wzlot Złabiatnika, który wlatywał trzy razy na wysokość 15 do 100 metrów. Przy pierwszym wzlocie pozostał Złabiatnik w powietrzu 12 minut 58 sekund, przy drugim 19 minut 48 sekund. Za trzecim wzlotem z pasażerem p. Steinbergerem z Wiednia pozostał Złabiatnik w powietrzu przez 4 minuty. Krzyżownik o promieniu nie większym niż 15 m., były bardzo śmiałe, a lądowanie gładkie. Następnym wzlot w piątek o godz. 3-30. Prawdopodobnie latać będzie także inż. Weber.

Sprawa na adu na uniwersytet. Ze Lwowa telefonują nam: Doręczenie aktu oskarżenia studentom ruskim trwa w dalszym ciągu. Kilku oskarżonych odbywa obecnie służbę wojskową w prowincjach niemieckich i tam też wysłano im akt oskarżenia. W początku listopada akta odesłano do wyższego sądu krajowego, a w połowie listopada nastąpi zamknięcie aktu oskarżenia i odesłanie aktów do sądu karnego. Zbadanie aktów przez dotyczącego przewodniczącego trybunału potrwa do świąt Bożego Narodzenia, a rozprawa do której stanie 101 oskarżonych i przeszło 200 świadków, przeciągnie się 6 tygodni. Nadto w śledztwie pozostaje jeszcze około 200 dalszych oskarżonych o udział w zajęciu na uniwersytecie i prawdopodobnie co do wielu z nich będzie rozpisana druga rozprawa.

Oszustwo bankowe we Lwowie. Pisma lwowskie donoszą: Sprawa oszustwa na szkodę Zakładu kredytowego zaalarmowała całą policyę, jednakowoż wszelkie poszukiwania pozostały na razie bez rezultatu. Wprawdzie doniesiono z Berna, gdzie pogonili za oszustem zajętych jest dziesięciu urzędników tamtejszej filii i kilku agentów, że już są na tropie wspólnika oszusta, równocześnie atoli filia berneńska zaprzeczyła, jakoby oszust był jej druków do podrobienia listów. Co do indywiduum, które w hotelu Metropol podjęło pieniądze, istnieją trochę nieprawdopodobne hipotezy, że była to przebrana kobieta. Wnoszą za to nadszyczący delikwenty rak indywiduum, z gładkiej okragłej brody, na której nie znać było śladów gołębienia i wąsów, które uważają za przypuszczone. Nadto indywiduum to mówiło bardzo mało, powoli, jakby sililo się na słowa i starało się zmienić głos.

Są to jednakże tylko przypuszczenia, zresztą sprawa nie o wiele posunęła się naprzód, jakkolwiek wysłano kilku urzędników i agentów w różne strony świata.

Śmierć żołnierza meksykańskiego. Z Wiednia donoszą: Zmarł tu Jerzy Lityński, jeden z ostatnich żołnierzy, którzy towarzyszyli arcyksi. Maksymilianowi do Meksyku.

Zaraza bydłą w Berlinie. Z Berlina telegrafują: Na tutejszym centralnym targu bydła skonstatowano u 1 woła zarazę pyskową i racieciwą. Z tego powodu zarządzono zamknięcie stajni i rzeźni bydłowej.

Katastrofa okrętowa. Z Hamburga telegrafują: Rozbity okręt „Walerya” znaleziono niedaleko wybrzeża. Władca maszt wystający z morza.

Wybuch na okręcie. Z Marsylii donoszą, że na okręcie „St. Anna”, w drodze z Nowego Jorku do Marsylii, eksplodował kocioł. Z powodu eksplozji zginęło czterech pasażerów.

Choroba Tolstoj. Pet. ag. tel. donosi: D. 16 b. m. Tolstoj po przejażdżce konnej zemlał i w stanie nieprzytomnym leżał do g. 3 w nocy. Następnego dnia spędził w łóżku. D. 18 b. m. miał się już znacznie lepiej, tak, że mógł zajmować się wybitnymi pracami, a nawet przejechać konno.

Orkan. Z Savannah telegrafują: Centrum orkanu postępuje dalej wzdłuż wybrzeża. Orkan miał tu szybkość 100 km. na godzinę. Miasto poniosło znaczne szkody. Mieszkańcy obawiają się powtórzenia strasznego katastrofy z r. 1893.

Dżuma w Petersburgu. Z Petersburga telegrafują: Wczoraj zaszło tu jeden wypadek śmierci na dżumę syberyjską.

Mianowania. „Gazeta Lwowska” ogłasza: Namiestnik zamianował koncepcjami namiestnictwa praktykantów koncepcyjnych: Ludwika Freindla, dra Maryana Sobolewskiego, Aleksandra Ulma, Stanisława Agapowicza, Edwarda Nowaka, Zbigniewa Józefczyka, Bronisława Komornickiego, Włodzimierza Krzyżkowskiego, Daniela Rodicha, dra Edwarda Rittnera, Stanisława Ponurskiego i Stanisława Barbackiego.

Wiener Ztg. ogłasza: Minister oświaty zamianował głównego nauczyciela w seminarium nauczycielskim w Czerniowcach dr Józefa Makowskiego nauczycielem głównym w żeńskim seminarium nauczycielskim we Lwowie.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca: Michał Konopiński.

Ruch przejezdny.

Kraków, 19 października.

HOTEL BELVEDERE (pokoje od 2 koron. Łazienki. Restauracja i kawiarnia na miejscu): dr Michał Berkwicz, dr Lwowa, rotm. Antoni Batula z Jarosławia, prof. akad. wileński z Czernichowa, inż. Stanisław Polkowski z Zabłowa (Król. Pol.), Maksymilian Koschek z żoną z Berna, Marya Kaszyńska ze Stanisławowa, Franciszek Thier, Alojzy Grosman z Wiednia, Jan Tick z Berlina, Marya Pękalska z Żmigrodu, Stanisław Garnocki z Radomysza, Walter Belfrage z Magdeburga, Michał Wojnarski z Pilzna, Czesław Piasecki z Krakowa, apt. Z. Zimmerman z Podwołoczysk, Karol Maier z Pless (Słask), Antoni Kraliński z Pragi, Max Niemcewicz z Kiszyniowa, dra Kołaczewska ze Szczawnicy, Gustaw Macha ze Szmilowie, Leon Porczyński ze Lwowa, Otto Lemm z Liegja (Belgia).

HOTEL SASKI: M. Żmigrodzki z gub. kijowskiej, F. Godina z Wiednia, A. Eftem z Wrocławia, J. Grynborg, Zdz. Obertyski z Galicji, W. Walt z J. Fleischer z Wiednia, R. Dolinski, J. Lorentowicz z Warszawy, St. Rajewski, K. Orzechowska ze Lwowa, J. Przedełski z Sosnowca, Wł. Wodziński z Wadowic, J. Romowski, W. Dolinski, z Warszawy, R. Miński z Kalisza, A. Hixner z Budapesztu, M. Libioka z Warszawy, L. Bochniński z Król. Pol., M. Weber z Częstochowy.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 19 października. Lasy: a) procent. Austriackie zakłady kred. z obl. pro. z roku 1890 3-pro. 200-50. Austr. sakl. kr. z obl. pro. z r. 1889 3-pro. 277-10. Uregul. Dunaju z 1870 r. 100 złr. 8-pro. 311-10. Weg. Banku hip. po 100 złr. 4-pro. 248-50. Pożyczka serb. prem. po 100 złr. 3-pro. 111-10. b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilia), 5 złr. 37-50. Zakł. kred. dla h. i p. po 100 złr. 516-10. Clary 40 złr. m. k. 212-10. Pożyczka m. Insubruka 30 złr. 117-10. Lasy m. Krakowa 20 złr. 118-10. Pożyczka m. Lublany 20 złr. 88-10. Palfy 40 złr. 265-10. Czerw. krzyża Tow. austr. 10 złr. 60-25. Czerw. krzyża Weg. Tow. 5 złr. 37-25. Lasy fund. arcyksi. Rudolfa 10 złr. 66-10. Salma 40 złr. m. 260-10. Pożyczka Salburga 20 złr. 115-10. Turckie oblig. prem. koleji po 400 fr. 265-10. Turckie oblig. prem. koleji po 250-25. Lasy kom. m. Wiednia z 1874 roku 535-50.

Berlin, 19 października. Austriackie banknoty 85-10. Spirytus —10.

Paryż, 19 października. Renta 3-pro. 97-07. Mąka 38-25.

Zamknięcie giełdy.

Wiedeń, 19 października. Zamknięcie giełdy o g. 3 m. 10 (Waluta koronowa).

Akcyje: Austr. Zakł. kred. 667 25, Weg. Zakł. kred. 853 25, Anglobanku 316 50, Unionbanku 631 70, Länd. Banku 531 50, Bankverein 557 —, Bodencredit 13 02, Galic. Banku hipotec. 691 —, Kolei państw. 755 75, Kolei północn. 115 75, 4½ poł. m. Krakowa 93 —, Kolei północn. 51 60, Kolei Czerniow. 554 —, Alpiny 762 25, Rima Muranyi 700 25, Prag. Tow. żelazn. 28 30, Fabryki broni 733 —, Akcyje turckie tyt. 378 —, Gal. akc. Tow. kop. n. —, Obl. Weg. indemniz. —, Renta m. jowa 93 15, Austr. renta koron. 93 10, Wegier. renta koron. 81 70, 56-letnie Lisy Tow. kred. ziemsk. 93 —, 4½ Lisy Banku hip. 93 85, 4½ Lisy Banku hip. 99 10, 5½ Lisy Banku hip. 110 50, 4½ Lisy Banku kraj. 93 50, 4½ Lisy Banku kraj. 99 50, 4½ Gal. propin. 93 —, 4½ Gal. pożyczki kraj. 1893 93 10, 4½ Pożyczki m. Lwowa 93 —, Lasy turckie 255 50, Marki 117 68, Ruble 354 50, Rosy. pożyczka 103 90.

Uspokojenie: słabe.

Zakład artystyczno-kamieniarski i budowlany

Józefa Rulcsy

naprzeciw amoniarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników z piaskowca, granitu i marmuru. Podejmują się wykonania grobowców w miejscach i na prowincji. Telefon 759. 261 249 0

FRYZYERKA

Franciszka Endziaszek

czesze fryzury według najnowszej mody, onduluje W. Panie w domu i poza domem. Udziela lekcji czesania. Ul. Franciszkańska 1, parter. 442 3 3

Nowy Salon Sztuki

otwarty został w Krzysztoforach (Rynek 35)

w salach magazynowych fortepianów firmy 341 49 0

B. Gabryelska

Autorowie dzieł wystawionych:

Artenowicz, Boznańska, St. Czajkowski, Debiński, Folsztyński, Frycz Filipkiewicz, Gramatyka, Hołman, Kamocki, Karpiński, Kruszyński, Krasnowolski, Kunzek, Kwiatkowski, Malczewski, Makarewicz, Mehoff, Paciorek, Pautsch, K. Pochwalski, Podgórski, Rzeźnicki, Siciński, Stanisławski, Ułczyński, Uziębło, Wysocki, Wyspiański, Zamecki, Zdzichowski.

Wstęp wolny. Sprzedaż na spłaty do 20 miesięcy. — Salon otwarty od godz. 9 rano do 7 wieczór.

Z drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska 10.

stają w mocy przepisy o zdejmowaniu kapeluszy przez panie, posiadające bilety na salę, jak również o zamykaniu drzwi do sali podczas wykonywania całych poszczególnych punktów programu. Wprowadzona będzie nadto innowacja, odpowiadająca częstemu wyrażanemu życzeniu, a przyjęta już dość powszechnie zagranicą; mianowicie z chwilą rozpoczęcia produkcji gąsnać będzie pewna część lamp elektrycznych, tak że w sali zapalają się łagodne światła, skupione na estradzie.

Egzamina kwalifikacyjne. Przed komisją egzaminacyjną dla nauczycieli szkół ludowych pospolitych w Krakowie, otrzymali patent kwalifikacyjny w terminie jesiennym: Nauczycielki: Balicka Anna, Bararska Anna, Borkowska Marya, Brzostowska Eugenia, Brzostowska Melania, Cynkówna Marya, Dąbrowska Sabina, Demczykówna Marya, Dobrowolska Anna (z odzn.), Dobrzańska Marya, Dobełowska Anna, Dudzińska Laura, Dunikowska Marya, Dylągowska Marya, Gali ków Stefania, Głuszczyńska Adela (z odzn.), Gólczyńska Helena, Gucówna Janina (z odzn.), Hamulińska Irena (z odzn.), Iwanicka Władysława, Iwanicka Helena (z odzn.), Jakliczówna Marya, Kostańska Marya, Liszczyńska Eleonora, Łachwianka Helena, Łapicka Marya (z odzn.), Łodzińska Kornelia (z odzn.), Malicka Wanda (z odzn.), Moderówna Marya, Nawrocka Marya (z odzn.), Niemczyńska Helena (z odzn.), Orzechowska Helena, Otrębska Emilia, Palmowska Józefa, Pankówna Paulina, Piotrowska Wanda, Piotrowska z Gałuszko Zofia, Rottemund Janina, Różycka Jadwiga, Schenrich Zofia, Schikówna Ida (z odzn.), Smoloniówna Julia, Stankiewiczówna Helena, Stepkiewiczówna Marya, Strasińska Florentyna, Szwedzińska Władysława (z odzn.), Szymańska Weronika, Szymoniakówna Kazimiera (z odzn.), Szyżkówna Zofia, Śniadkowska Stefania, Tomaszewska Zofia, Wusatowska Zofia, Zamowska Jadwiga, Zathayówna Marta (z odzn.), Zawadzka Wierona i Zembaczewska Stefania.

Nauczyciele: Blicharz Julian, Bojarski Bolesław, Borkowski Jan, Bydliński Jan, Cepurski Ludwik, Chmura Wincenty, Chrusciel Antoni, Czech Jan, Gazdorek Paweł (z odzn.), Iskra Franciszek, Jamrozicz Julian, Janus Piotr, Jorecki Mieczysław (z odzn.), Kłodziński Karol, Kosol Jan (z odzn.), Konopnicki Edmund, Kowalski Jan, Kozłowski Roman, Krogulski Gustaw, Mika Antoni, Mordawski Jan, Palczewski Stefan (z odzn.), Pogoda Stanisław, Rodziński Tadeusz, Sadzik Ignacy, Stach Kazimierz, Stanisławski Grzegorz, Starniak Michał, Stebnicki Alfred, Szwarownicki Władysław, Szafa Ignacy, Szymański Józef, Tomaszewicz Franciszek, Wierzbicki Józef, Witke Leon, Wojtowicz Władysław (z odzn.), Wroniewicz Władysław i Ziemiński Jan (z odznaczeniem).

Z Akad. Kola art. miłośników dramatu klasycznego komunikują nam: Na zwyczajnym walnym zgromadzeniu, odbytem w sobotę dnia 15 b. m., dokonano wyboru nowego prezydium i wydziału na rok 1910/11. W skład prezydium wchodzi wybrani przez aklamację: Dr Piotr Dobrzański jako prezes i Zygmunt A. Wioch, jako wiceprezes. — Do wydziału wybrani: Jan Keller (sekretarz), Józef Krzyżanowski (skarbnik), Stanisław Skalski (bibliotekarz), Aleksander Rozulicki (gospodarz), Roman Reklewski (przew. kom. artyst.), Roman Borelowski, Andrzej Zawadzki i Bolesław Rozmarynowicz (członk. kom. artyst.), Kazimierz Grek i Stanisław Wyżkowski (członk. wydziału). Przewodniczącym komisji skontrolującej wybrano Stanisława Wojciechowskiego, a członkami tejże komisji Czesława Mosakowskiego i Lippera.

Krakowskie akad. Kolo — „Ligi ku ochronie sztuki”, zorganizowane w lipcu, rozpoczęło już swoją działalność. W skład zarządu Kola weszli: pp. Wiesław Dobrzański jako przewodniczący, Roman Medwick jako zastępca, Józef Paweł Kmita, Stanisław Szarski i Fryderyk Wessely, a jako ich ewentualni zastępcy pp. Stanisław Grabiński, Jerzy Leopold Jaworski i Feliks Kobylański. — Do sądu honorowego wybrano pp. Ludwika Chomińskiego,

hr. Stanisława Dzieduszyckiego, Bohdana Jarochowskiego, Antoniego Kleniewskiego, Tadeusza Kupczyńskiego, Romana Medwick, Adama Muszyńskiego, Władysława Niewińskiego, Tadeusza Pnińskiego, Zygmunta Roguskiego, Macieja Romera i Stanisława Wyszyńskiego. Kolo akademickie jest częścią składową Tow. „Ligi ku ochronie sztuki” we Lwowie, pozostaje w ścisłym związku i pod stałą kontrolą Zarządu głównego i ma na celu zapobieganie pojedynkom wśród słuchaczy Uniw. Jagiell. przez zorganizowanie bezstronnych sądów honorowych.

Zawody w piłkę nożną. Tow. sportowe „Wisła” urządza w sobotę d. 23 i w niedzielę d. 23 b. m. na boisku polowym dwa mecze futbolowe z pierwszorzędnym klubem praskim A. a. F. K. „Union”. Jako klub pierwszej klasy, posiada A. a. F. K. „Union” wszystkie zalety pierwszorzędnego klubu, a w bieżącym sezonie po szeregu zwycięstw, jednej tylko „Slavii” uległ. — W turnieju futbolowym o nagrodę srebrnego wienca, rozegranym niedawno w Pradze, uczestniczyło 25 doborowych drużyn czeskich a z pofór dnia stanął A. a. F. K. „Union” tuż obok „Slavii”, postawiając za sobą tak znane kluby, jak „Kladno”, „Viktoria”, „Smichov” i mistrzów Czech na r. 1909 S. K. „Olimpie”. Stąd też zrozumiałe jest, że mecze zapowiadają się niezwykle interesujące i dla szerokiego kół sportowych krakowskich, jakoteż dla przyjaciół sportu futbolowego stanowią będą prawdziwą atrakcją. Bilety wcześniej nabywać będzie można w sklepie „Auto” na placu Szczepańskim, bilety zaś członkowskie wydawane będą tylko w lokalu klubu przy ul. Wolskiej w godzinach dyżurnych od godz. 7—8 wieczorem. Mecze odbędą się bez względu na pogodę a z powodu wcześniej zapadającego zmroku rozpoczną się punktualnie o godz. 3.

Pierwotna lista przysięgłych na r. 1911 została już wywieziona w magistracie i można ją przeglądać, oraz wnosić reklamacje za lub przeciw umieszczeniu na liście, od 18 do 25 października.

Postąpienie policyi krakowskiej w sprawie jubileuszu socjologa Bolesława Limanowskiego. Wywodziła prawie w całej prasie polskiej oburzenie i potępienie. Głębienie 75-letniego starca i groźenie mu wydaleniem z kraju, w którym pożył został na urzędowanie przez s. p. namiestnika Andrzeja Potockiego, dozwolony, za to, że ma być przedmiotem jubileuszowej uroczystości, jest prostym nagrywaniem się z konstytucji. Mamy nadzieję, że zapędy te policyi krakowskiej zostaną poskromione. — Według informacji „Naprzodu”, postawione Diamond i Hudec interweniowali w tej sprawie u prezydenta ministrów Bieńkowskiego i ministra spraw wewnętrznych Haerdla. Ministrowie przyrzekli, że zbadają sprawę i do nadzorca ze strony policyi nie dopuszczą.

Prośba o zwrot dokumentów. Dyrekcja seminarium naucz. żeńskiego w Krakowie prosi nas o zamieszczenie następującego pisma: Przy oddawaniu dokumentów uczniom, które nie zostały przysięgnięte do c. k. seminarium naucz. żeń. w dniu 1-go lipca b. r. jedna z kandydatek zabrała, zapewne przez pomyłkę papiery Olgi Makowskiej i nie oddała ich właścicielce. Dyrekcja prosi o zwrot tych dokumentów, aby papiery te j. metrykę urodzenia, świadectwo szkolne i świadectwo zdrowia wymienionej Olgi Makowskiej zechciała oddać Dyrekcji seminarium naucz. żeńskiego w Krakowie.

Napad rabunkowy. Wczoraj około godziny 3 po południu napadło na 16-letniego Romana Seidlera (także na omoniarzów dydaktyczny bilik) napastników, którzy grożąc mu śmiercią, przewrócili go na ziemię, pobili i zrewidowali kieszenie, w których prócz zwyczajnej korespondencji nie znaleźli, zbiegli w niewiadomym kierunku. Seidler wśród napastników rozpoznał trzech: Jakóba Grüngrasa, Samuela Grünę i Dawida Mojżesza Rosenbergera recte Kukurutzę. Wszyscy mają mieszkać w Krakowie. Za sprawcami śledzi policya.

Wzloty aeroplanów we Lwowie. Ze Lwowa telegrafują nam: Wczoraj przy pięknej pogodzie odbył się na Błoniach Janowskich wzlot Złabiatnika, który wlatywał trzy razy na wysokość 15 do 100